

ВІДГУК

на план навчального процесу студентів КНУКіМ
зі спеціальності № 025 «Музичне мистецтво» і кваліфікації
«Керівник фольклорного ансамблю, артист ансамблю, викладач фахових дисциплін»
(термін навчання 4 роки).

Спеціальність «Музичне мистецтво», яка представлена у навчальних планах багатьох українських вузів мистецтв, являє собою дуже широке поняття. Воно обіймає дуже різноманітний спектр явищ і сфер культури, де головним матеріалом є звуки, що впорядковані за висотою, тривалістю, тембром і динамікою. Українське музичне мистецтво у наш час складається з кількох потужних «гілок», і кожна з них має свою специфіку, яка стосується часу і джерел виникнення, способу побутування та розповсюдження, ролі і місця у житті людей – представників різних соціальних і вікових шарів населення. На основі цих особливостей досить умовно виділяються такі окремі напрямки музичного мистецтва: 1 – академічна музика, 2 – народна (фольклорна), 3 – естрадно-розважальна і 4 – церковно-культובה музика.

Оскільки мій відгук стосується кваліфікації «Керівник фольклорного ансамблю, артист ансамблю, викладач фахових дисциплін» в КНУКіМ, оцінка навчального плану буде враховувати специфіку саме фольклорного напрямку українського музичного мистецтва.

Загальний набір дисциплін, які вивчаються студентами означеної кваліфікації протягом 4 років, підібрані дуже вдало. Логічним виглядає їх послідовність і розподіл за часом: якщо на початкових курсах (але й на старших теж) значна увага приділяється розширенню загального світогляду студентів і їх широко-професійному вихованню (іноземна мова, історія мистецтв, філософія, етика, екологія, історія музики), то чим далі, тим «густіше» розташовані у плані саме фахові і вузько-кваліфікаційні предмети – музичний фольклор, методика запису народної музики, етноінструментознавство, етнохореологія, гра на традиційному інструменті, спів, предмети, пов'язані з фольклорним виконавством тощо. Таке планування спеціалізації в ідеалі дозволяє поступово «занурити» студента у світ фольклорного мистецтва в усіх різновидах, проводячи його через усі щаблі його освоєння і розкриваючи перед ним несподівані і часом дивовижні «секрети» цієї давньої культури, які доступні лише тим, хто пройде увесь цей непростий шлях.

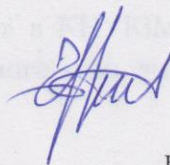
Відомо, що фольклор серед усіх сфер сучасного мистецтва зберігає найдавніші риси, які були притаманні йому ще у дохристиянські часи. Одна з таких важливих рис – тісний зв'язок мистецьких явищ з побутом. Адже й у наш час у сільському середовищі продовжують активно функціонувати деякі традиційні обряди (взяти хоча б народне весілля чи зимові колядування-щедрування), де переплетені воєдино і спів, і танець, і яскраве поетичне слово, і інструментальне музикування, і пантоміма, і театральна імпровізація, і мистецтво гриму, і елементи народного живопису... Ця комплексність фольклорного мистецтва накладає особливу вимогу до виховання майбутнього фахівця – фольклориста, керівника фольклорного гурту, артиста – вимогу, якої не потребують інші види кваліфікацій спеціальності «Музичне мистецтво», а саме: випускник мусить практично оволодіти більшістю з названих навичок і стати справжнім комплексним

спеціалістом фольклорного напрямку, який міг би у своєму колективі втілювати усі його головні риси. При тому головним профілем такого спеціаліста залишається саме музично-фольклорне виконавство – спів, гра на інструментах, художнє керівництво ансамблем. Всі інші вміння будуть розширювати й поглиблювати можливості колективу, надавати його репертуару і стилістиці яскравої індивідуальності, підкресленої регіональною фольклорною специфікою, на яку буде спиратися вся робота ансамблю і його солістів.

У ключі сказаного дуже важливими видається присутність у навчальному плані таких, здавалося б, далеких від музики дисциплін, як етнохореологія, народне декоративно-прикладне мистецтво, етнографія, діалектологія... Насправді ж, усі вони сприяють наповненню головного об'єкта вивчення – українського фольклору – правдивим, історично обумовленим змістом і по-справжньому традиційною формою.

На жаль, не всі вузи, де вивчається фольклор на рівні фаху, можуть похвалитися навчальними планами подібного змісту і насиченості. Отже, можна тільки вітати такий об'ємний професійний підхід до виховання майбутніх фольклористів, викладачів фольклорних дисциплін і виконавців, який виявлений мною в результаті ознайомлення з планом навчального процесу КНУКіМ означеної кваліфікації.

26.10.2017

СФРЕМОВ С. В.

кандидат мистецтвознавства,

професор кафедри історії української
музики і музичної фольклористики,

Заслужений діяч мистецтв України,

художній керівник фольклорного гурту
«Древо»

